

Motiver til foranstaaende Lovforslag.

Ifølge Lov om Anlæg og Drift af Jernbaner i Kongeriget af 10de Marts 1861 § 2 litr. e. skulde Jernbanen fra Beile til Aarhus føres over Ny Mølle. Den saaledes vedtagne Retningslinie maatte imidlertid ansees for mindre hensigtsmæssig, navnlig fordi Jernbanen mellem Aarhus og Beile derved vilde blive betydeligt forlænget, hvilket var saameget uheldigere, som dette Stykke ligger midt paa Langdebanelen, og fordi Banen vilde blive ført gennem magre og slet befolkede Egne, medens en directe Linie fra Aarhus over Horsens til Beile vilde komme til at gaae gennem et af Jyllands frugtbareste og bedst befolkede Districter. Ministeriet forelagde derfor i Sessjonen 1862—63 et Lovforslag om, at Hovedbanen skulde føres fra Beile over Horsens og Torrild til Aarhus, og en Sidebane anlægges fra Aarhus til Silkeborg. Dette Lovforslag, der var ledsaget af vidtløftige Motiver og detaillerede Oplysninger, til hvilke man maa henvise, findes i Rigsdagstidende for 14de Sessjon Anhang A. Sp. 1205 ff. Rigsdagen gif imidlertid ikke ind paa dette Forslag, men vedtog, at Banen fra Beile til Aarhus skulde føres over Horsens, Lebsstrup, Fuldbro Mølle og Etilling med en Vandvei fra Fuldbro til Silkeborg, hvilken Bestemmelse derefter blev fastsat ved Lov af 19de Januar 1863.

Hvorvel en Jernbane over Fuldbro med Vandvei til Silkeborg maa foretrakkes for Linien over Ny, vil den dog efter Ministeriets Formening ingenlunde bringe Landet de Fordele som en Bane fra Beile over Horsens og Torrild til Aarhus i Forbindelse med en Sidebane til Silkeborg. Medens nemlig Linien fra Horsens over Fuldbro til Aarhus er 6,⁵⁰⁸ Mile lang, er den directe Linie fra Horsens over Torrild til Aarhus kun 5,⁷⁶⁰ Mile, altsaa 0,⁷²⁸ eller omtrent $\frac{3}{4}$ Mil kortere, og der opnaaes saaledes ved Torrild-Linien en Besparselse i Tid og Omkostninger for den gennemgaaende Trafik. Sidstnævnte Linie gaaer derhos gennem en langt frugtbarere og bedre befolklet, altsaa for Driften fordelagtigere, Egn end den, der gennemføres af Fuldbro-Linien. Ved Jernbanen over Torrild i Forbindelse med Sidebanen til Silkeborg vil

fremdeles en langt større Landstrækning blive berørt af Jernbaner og deelagtiggjort i de dermed forbundne Fordele end ved Fuldbro-Banen. Endelig vil det indre Jyllands Forbindelse med Hovedbanen og Østkysten paa en langt mere fyldestgjørende Maade opnaaes ved en Sidebane til Silkeborg end ved Vandveien dertil fra Fuldbro, hvilken fra de fleste Sider erkjendes kun at være lidet gavnlig, og som i alt Fald lider af den Mangel, at den er ubrugelig en Deel af Vinteren. I sidstnævnte Henseende bemærkes, at Beboerne af de paagjældende Egne, navnlig Landboforeningen for Silkeborg og Omegn og Communalbestyrelsen i Silkeborg, gjentagends have anholdt om Anlæg af en Sidebane til Silkeborg i Stedet for Vandveien fra Fuldbro.

Naar desuagtet Rigsdagen tidligere har foretrukket Banen over Fuldbro med Vandvei deraf til Silkeborg, saa formenes Grunden hertil væsentligt at maatte søges deri, at Udgifterne ved dette Anlæg efter de dengang foreliggende Oplysninger stillede sig betydeligt lavere end for Torrild-Banen med Sidebane til Silkeborg. Denne Forskel i Udgiften og dermed Grunden til at fastholde Fuldbro-Linien vil imidlertid bortfalde, naar Sidebanen til Silkeborg erholder en lettere Construction og Driften af samme indrettes paa en simplere Maade, end tidligere paataant.

Ifølge en fra Regjeringens Control ved Jernbaneanlægene modtagen Indberetning ville lette Sidebaner kunne anlægges igjennem et ikke altfor couperet Terrain for en Pris af c. 90,000 Rd. pr. Mil, herunder ikke indbefattet Expropriation, Told o. dsl., naar lette Vogne og Locomotiver anvendes og Togenes Hastighed indskrænkes til 2 Mil i Timen, samt naar Driften indrettes saa simpelt som muligt, og som en Følge deraf simple Høldepladse træde i Stedet for de kostbare Stationsanlæg. Det tør derfor ansees afgjort, at en Sidebane til Silkeborg, naar nogenlunde gunstige Terrainforhold vælges, vil kunne bygges for en Sum af 500,000 Rd. Under denne Forudsætning ville Udgifterne ved Anlægget af de forskjellige Linier stille sig saaledes: